

Євдокимова Ірина Анатоліївна,

кандидат соціологічних наук, в.о. завідувача кафедри соціології управління та соціальної роботи соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,

i.yevdokimova@karazin.ua, тел. роб. (057)707-54-03

**Кафедра соціології управління та соціальної роботи ХНУ ім.
В.Н. Каразіна та відділення НСПП в Харківській області:
досвід плідної праці**

Кафедра соціології управління та соціальної роботи Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна має тривалий досвід співпраці з відділенням НСПП в Харківській області. Ця співпраця розпочалася в кінці 1990-х років на хвилі суттєвого загострення проблем в соціально-трудої сфері в Україні.

В 2008 році кафедрою соціології управління та соціальної роботи під керівництвом Андрющенко А.І. було проведено соціологічне дослідження за темою «Типова експертиза стану соціально-трудоїх відносин: розробка механізмів попередження конфліктів»,¹ в межах якого були опитані працівники та керівники двох харківських підприємств – ДП «Харківський приладобудівний завод імені Т.Г. Шевченка» (ХПЗ) та ЗАТ «Харківська бісквітна фабрика». За результатами дослідження були підготовлені звіти для керівників підприємств, для Національної служби посередництва та примирення та методика соціологічної експертизи соціальної напруженості, яка була представлена в формі програмного забезпечення «SocialTension». В

---

¹Тема «Інформаційне забезпечення діяльності Національної служби посередництва і примирення» за рахунок асигнувань, спрямованих на реалізацію наукового забезпечення діяльності Національної служби посередництва і примирення за темою «Інформаційне забезпечення діяльності Національної служби посередництва і примирення» (Тема № 0304020 «Прикладні розробки з питань колективних спорів, конфліктів»).

2009 році кафедра розробила рекомендації щодо використання цієї методики та відповідного програмного забезпечення в межах виконання науково-дослідної теми на замовлення Національної служби посередництва та примирення.² Передбачалося, що ця програма та додаток користувача до неї можуть стати гарним інструментом для покращення роботи профспілкових організацій на підприємствах та в організаціях, а також самої Національної служби посередництва та примирення.

В 2015 році між Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та відділенням Національної служби посередництва і примирення в Харківській області був підписаний Меморандум про співробітництво. Співпраця двох організацій на базі цього Меморандуму є гарним прикладом стратегічного альянсу.

Відділення Національної служби посередництва і примирення в Харківській області постійно запрошує викладачів та студентів кафедри соціології управління та соціальної роботи соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна на семінари та конференції. Співробітників відділення НСПП в Харківській області регулярно виступають з презентаційними лекціями щодо діяльності своєї організації та стану соціально-трудової сфери в регіоні та в Україні.

Науково-педагогічні працівники кафедри соціології управління та соціальної роботи разом зі співробітниками відділення Національної служби посередництва та примирення в Харківській області проводять спільні дослідження, виступають як консультанти. Так, в 2016 році кафедрою соціології управління та соціальної роботи разом з фахівцями відділення

---

²Тема «Методичні рекомендації щодо використання «Типової методики експертизи стану соціально-трудових відносин, розробки механізмів попередження конфліктів» за рахунок асигнувань, спрямованих на реалізацію наукового забезпечення діяльності Національної служби посередництва і примирення за темою «Інформаційне забезпечення діяльності Національної служби посередництва і примирення» (Тема № 0304020 «Прикладні розробки з питань колективних спорів, конфліктів»).

було проведено соціологічне дослідження «Стан соціально-трудо­вих відносин у колективах підприємств, підпорядкованих Державній архівній службі України». Об'єктом дослідження виступили Департамент страхового фонду документації Укрдержархіву (м. Харків); Північно-східний регіональний центр страхового фонду документації (м. Харків); Бюджетна установа «Фонд» (м. Харків); Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії (м. Харків). Метою дослідження було визначити стан соціально-трудо­вих відносин в колективах організацій, підпорядкованих Державній архівній службі України, за такими показниками, як стан соціально-психологічного клімату, рівень соціальної напруженості, оцінка діяльності керівника та ін. Звіт за результатами дослідження був направлений до центрального апарату НСПП, голові Державної архівної служби України, а також керівникам означених організацій для подальшого врахування в роботі. Крім того, за результатами дослідження на соціологічному факультеті були підготовлені та успішно захищені дві магістерські роботи «Соціальний аудит трудових практик в організації» (Тимошенко В.Є.) та «Соціально-трудо­ві відносини в організаціях державної форми власності» (Севастьянов А.О).

В 2018 році за підтримки кафедри співробітниками відділення Національної служби посередництва та примирення в Харківській області було проведено соціологічне дослідження «Колективний трудовий договір як інструмент регулювання соціально-трудо­вих відносин в Україні», в межах якого вивчалось ставлення найманих працівників, профспілкових діячів та керівників організацій різних форм власності України до колективного трудового договору.